

Sylabus przedmiotu

Przedmiot:	Gramatyka historyczna języka polskiego
Kierunek:	Filologia polska, I stopień [6 sem], stacjonarny, ogólnoakademicki, rozpoczęty w: 2012
Rok/Semestr:	III/5
Liczba godzin:	30,0
Nauczyciel:	Gumowska Ilona, mgr
Forma zajęć:	konwersatorium
Rodzaj zaliczenia:	zaliczenie na ocenę
Wstępne wymagania:	obecność na zajęciach przygotowanie do zajęć aktywność końcowe zaliczenie pisemne
Metody dydaktyczne:	<ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia przedmiotowe • klasyczna metoda problemowa • konsultacje • objaśnienie lub wyjaśnienie • wykład konwersatoryjny
Zakres tematów:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Najważniejsze cechy języka polskiego na tle innych języków słowiańskich 2. Wokalizm prasłowiański a polski 3. Źródła długości samogłosek w języku polskim 4. Samogłoski pochylone w historii języka polskiego 5. Akcent i iloczas 6. Powstanie ó 7. Rozwój samogłosek nosowych 8. Rozwój jerów w języku polskim 9. Przeglós - chronologia i konsekwencje procesu. Wyrównania analogiczne. 10. Samogłoskowe oboczności jakościowe i ilościowe w języku polskim 11. Rozwój spółgłosek zgłoskotwórczych w języku polskim (r sonantyczne twarde i miękkie) 12. Rozwój prasłowiańskich grup typu <i>*tort</i>, <i>*tolt</i>, <i>*tert</i>, <i>*telt</i> w języku polskim i innych językach słowiańskich 13. Palatalizacje prasłowiańskie 14. Zmiany w zakresie konsonantyzmu na gruncie języka polskiego 15. Rozwój rz w języku polskim 16. Typy deklinacyjne rzeczowników prasłowiańskich 17. Powstanie deklinacji rodzajowych języka polskiego 18. Ekspansja końcówek rzeczowników dawnej deklinacji II 19. Morfologizacja rodzaju w odmianie rzeczownika 20. Demorfologizacja rodzaju w odmianie rzeczownika 21. Rzeczownikowa i zaimkowa odmiana przymiotników 22. Koniugacje prasłowiańskie a polskie 23. Rozwój form czasu teraźniejszego 24. Rozwój form czasu przeszłego złożonego 25. Rozwój form bezokolicznika i trybu rozkazującego

Forma oceniania:	<ul style="list-style-type: none"> • końcowe zaliczenie pisemne • obecność na zajęciach • ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność)
Warunki zaliczenia:	końcowe zaliczenie pisemne
Literatura:	<p>Podręczniki</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. Rospond, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa 1971 i wyd. nast. 2. J. Strutyński, Elementy gramatyki historycznej języka polskiego, Kraków 1982 i wyd. nast. 3. Z. Klemensiewicz, T. Lehr-Splawiński, S. Urbańczyk, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa 1971 i wyd. nast. 4. K. Długosz-Kurczabowa, S. Dubisz, Gramatyka historyczna języka polskiego (skrypt dla studentów polonistyki), Uniwersytet Warszawski 1993 i wyd. nast. <p>Ćwiczenia i testy</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. S. Dubisz, K. Długosz-Kurczabowa, Gramatyka historyczna języka polskiego w testach, ćwiczeniach i tematach egzaminacyjnych, Warszawa 2006. <p>Wybory tekstów, opracowania</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. W. Wydra, W. R. Rzepka, Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543, Wrocław 1984. 7. S. Vrtel-Wierczyński, Wybór tekstów staropolskich, Warszawa 1969. 8. W. Taszycki, Najdawniejsze zabytki języka polskiego, Wrocław 1967. 9. W. Decyk-Zięba, S. Dubisz (red.), Teksty staropolskie. Analizy i interpretacje, Warszawa 2003.
Dodatkowe informacje:	ilona.gumowska@poczta.umcs.lublin.pl
Modułowe efekty kształcenia:	<p>K_W01 Student ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu literaturoznawstwa i językoznawstwa w obrębie nauk humanistycznych i o ich powiązaniu z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami naukowymi z tego obszaru wiedzy</p> <p>K_W08 ma uporządkowaną wiedzę ogólną i szczegółową obejmującą wybrane teorie i metodologie literaturoznawstwa i językoznawstwa, zna podstawową terminologię teoretycznoliteracką, językoznawczą oraz historycznoliteracką i krytycznoliteracką różnych epok</p> <p>K_W09 ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych współczesnych naukowych osiągnięciach w zakresie badań literaturoznawczych oraz językoznawczych</p> <p>K_W13 ma wiedzę z zakresu gramatyki historycznej języka polskiego, rozpoznaje i objaśnia ważniejsze procesy rozwojowe polszczyzny w aspekcie gramatycznym, wskazuje i właściwie identyfikuje historyczne uwarunkowania dzisiejszych form gramatycznych w języku polskim</p>